

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE WIERDE TE UTRECHT

Beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake het klaagschrift van:

- , verder te noemen klager.

Het klaagschrift, ongedateerd, is gericht tegen de beslissing d.d. 5 juni 2022 om aan klager verplichte zorg op te leggen, bestaande uit het begeleiden van het bezoek van zijn zus.

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 31 augustus 2022. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

De klacht is behandeld ter zitting van 7 september 2022 in het bijzijn van klager, de zorgverantwoordelijke en de juridisch medewerker.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift ongedateerd, door de klachtencommissie ontvangen op 15 augustus 2022;
- Reactie kliniek op het klaagschrift van 31 augustus 2022, met als bijlagen de beslissing en mededeling van de beslissing aan klager van 8 juni 2022 en het zorgplan van 2 februari 2021;
- Hetgeen op de zitting van 7 september 2022 is besproken.

Het standpunt van klager

Op 8 juni 2022 is er een beslissing verplichte zorg genomen. Dat houdt in dat het bezoek van klagers zus sindsdien begeleid wordt. Ze gaan ervan uit dat zijn zus cocaïne heeft binnengebracht, terwijl daar geen aanwijzingen voor zijn. Zij wordt onterecht beschuldigd van een strafbaar feit. Daarnaast is het opvallend dat er veel cocaïne in omloop is, sinds het bezoek van zijn zus begeleid wordt.

De hoofdbehandelaar en de netwerkbegeleidster hebben voorgesteld een gesprek te plannen om het hierover te hebben, maar dat is voor klager geen passende oplossing omdat alles hier al over is gezegd.

Ter zitting heeft klager toegelicht dat het eventuele gebruik van drugs zijn eigen verantwoordelijkheid is. Hij vindt het onterecht om daar anderen bij te betrekken. Hij wil niet dat zijn familie wordt beticht van het verstrekken van de drugs. Hij vindt dat zijn zus vals beschuldigd wordt van een strafbaar feit. Zij zou gewoon op bezoek moeten mogen komen zonder berispingen en zonder beperkingen. Het kan zijn dat zij een keer een crackpijp bij zich had. Zij is verslaafd en soms niet helemaal met haar hoofd erbij, maar ze zou nooit drugs voor hem meenemen. Zijn zus komt regelmatig bij hem op bezoek. Sinds zij begeleid op bezoek komt, is er veel meer drugs binnengekomen. Een week na de beslissing was er echt sprake van een wave van vijf of zes patiënten die positief waren op cocaïne.

Klagers verslaving is niet cocaïne maar hij wilde eens iets anders proberen, omdat cocaïne minder lang traceerbaar is. In de kliniek waar hij voorheen zat, had hij een blowbeleid en mocht hij gewoon blowen. In deze kliniek niet. Hij is nu gestopt met de drugs. Het klopt wel dat bij hem cocaïne is aangetoond. Klager is van mening dat zijn zus nu gewoon in principe veroordeeld is voor een strafbaar feit door de kliniek. Hij wil dat zij een excuus krijgt.

Het standpunt van de kliniek

Klager verblijft sinds februari 2021 op De Wierde met een TBS-maatregel met dwangverpleging. Per februari 2022 heeft hij een machtiging onbegeleid verlof. Gezien zijn stappenplan gaat hij alleen nog op begeleid verlof. Klager is een 46-jarige man bij wie sprake is van een antisociale persoonlijkheidsstoornis met trekken van een borderline persoonlijkheidsstoornis. Bij verhoogde spanning kan hij ontregelen. Daarnaast is er sprake van trekken van psychopathie en een forse verslavingsproblematiek. Hij gebruikt al sinds zijn 11^e cannabis en sinds zijn 14^e ook harddrugs. Hij heeft een lange geschiedenis in de forensische psychiatrie en gebruikt ook in de klinieken met enige regelmaat softdrugs en een enkele keer harddrugs.

De samenwerking in de Wierde verloopt doorgaan naar wens. Er is wel meermaals sprake van middelengebruik. Hij laat zich moeilijk aanspreken op de gevaren daarvan en hij geeft geen openheid over de herkomst. Klager is ambivalent in het gebruik van softdrugs: hij wil enerzijds af en toe een joint roken en anderzijds hier ook mee stoppen. Het gebruik van middelen blijft een punt van aandacht in de behandeling. Uit de UC van 15 april 2022 blijkt dat klager cocaïne heeft gebruikt. Klager ontkent en vraagt een herhalingsonderzoek. Ook uit het bevestigingsonderzoek blijkt dat klager cocaïne heeft gebruikt. Hij ontkent dat hij de drugs van zijn zus heeft gekregen. Na een aantal weken bekend klager het gebruik van cocaïne, maar geeft geen openheid over de herkomst. Vanuit het behandelteam bestaat het vermoeden dat hij het van zijn zus heeft gekregen, aangezien zij hem op 12 april 2022 heeft bezocht. Zijn zus is bekend met drugs en heeft in het verleden ook wel drugs aan klager verstrekt, zoals klager ook zelf aangeeft. Omdat het team het niet kan uitsluiten dat het van zijn zus komt, en klager geen openheid geeft, wordt besloten het bezoek van zijn zus te begeleiden. Dit gaat in op 5 juni 2022 bij het eerstvolgende bezoek van zijn zus. Overigens heeft het team niet de indruk dat er meer cocaïne is sinds het bezoek van zijn zus wordt begeleid. Er zijn niet meer positieve testen op cocaïne.

Bij controle van de zus op 10 juli 2022 wordt een crackpijp aangetroffen, geen drugs. De crackpijp wordt in de kluis gestopt en omdat het bezoek begeleid plaatsvindt, is besloten het wel door te laten gaan.

Er is meerdere malen geprobeerd in contact met de zus te komen, maar dit is niet gelukt. Inmiddels staat het gesprek gepland op 1 september 2022, waarna (wellicht) de begeleiding kan worden beëindigd. De beslissing wordt steeds geëvalueerd tijdens het patiënten overleg.

Samenvattend stelt de kliniek het volgende. Het gebruik van drugs en de aanwezigheid van drugs in de kliniek leidt tot (dreigend) ernstig nadeel. Het ernstig nadeel bestaat uit de veiligheid van klager en de algemene veiligheid van andere personen in de kliniek. De mogelijkheid tot het begeleiden van het bezoek is opgenomen in het zorgplan van klager. De afgelopen maanden is klager abtinent gebleven. Zijn laatste positieve urinecontrole was op 15 april 2022, daar waar de periode voorafgaand aan de positieve urinecontrole regelmatig gebruik werd aangetoond.

Ter zitting is door de kliniek toegelicht dat er iedere week patiënten overleg is, waarin de beslissing wordt geëvalueerd. Klager geeft geen openheid waar hij de drugs vandaan heeft en dit houdt hij ook vol. Het is tot op dit moment nog steeds niet gelukt om in gesprek te gaan met de zus van klager. Ze neemt niet op op het telefoonnummer dat bij de kliniek bekend is. Vaak komt zij in het weekend op bezoek, en dan is de netwerkbegeleider er niet om gelijk met haar te spreken of een afspraak te maken. Overigens is de verplichte zorg later ingegaan omdat er toen pas sprake was van verzet en niet omdat toen het eerstvolgende bezoek van zijn zus was. De begeleiding van het bezoek is zo beperkt mogelijk. Er zit iemand bij in de hoek van de kamer achter een computer. Het is niet de bedoeling om mee te luisteren tijdens het bezoek. Alleen wanneer er fysiek beweging is, dan wordt er meegekeken. Door klager wordt gesteld dat er meer drugs binnen is sinds zijn zus begeleid komt. Dit is niet het geval en ook de 'wave' waar klager over spreekt wordt niet herkend. De kliniek beticht de zus van klager niet van een strafbaar feit. Er kan alleen niet worden uitgesloten dat zij de drugs heeft meegenomen. Daarnaast wil klager geen openheid geven. Daarom is de maatregel opgelegd, om ook met elkaar in gesprek te gaan hoe het bezoek nu verder moet worden ingericht om de veiligheid te kunnen waarborgen.

De beoordeling

Wettelijk kader

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. De beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 9:6 lid 2 Wvggz valt onder artikel 10:3 Wvggz, waardoor de klachtencommissie bevoegd is om een oordeel over de klacht te geven.

Artikel 9:5 Wvggz bepaalt dat de behandeling van betrokkene slechts plaatsvindt:

- a. voor zover deze is voorzien in het zorgplan,
- b. indien het overleg over het zorgplan tot overeenstemming heeft geleid, en
- c. indien de betrokkene of de vertegenwoordiger zich niet tegen behandeling verzet.

Op grond van artikel 9:6 lid 1 Wvggz kan indien niet voldaan is aan artikel 9:5 onderdelen b en c, niettemin behandeling plaatsvinden:

- a. Voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, of
- b. Voor zover dit volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene binnen de accommodatie doet veroorzaken, af te wenden.

Lid 2 bepaalt dat behandeling overeenkomstig het eerste lid plaatsvindt krachtens een schriftelijke en gemotiveerde beslissing van de zorgverantwoordelijke.

Vaststelling

De klachtencommissie stelt vast dat klager op 12 april 2022 bezoek heeft gehad van zijn zus. Op 15 april 2022 blijkt uit de UC dat klager cocaïne heeft gebruikt. Dit wordt ook bevestigd door het herhalingsonderzoek. Klager ontkent in eerste instantie het gebruik. Na enkele weken bekent hij het gebruik van cocaïne, maar hij wil geen openheid geven over de herkomst van de drugs. De zus van klager is bekend met drugsgebruik en heeft in het verleden ook wel drugs aan klager gegeven. Niet kan worden uitgesloten dat zijn zus de drugs heeft meegenomen. Daarom wordt er een beslissing verplichte zorg genomen, bestaande uit de begeleiding van het bezoek van de zus aan klager. De kliniek wil in gesprek met de zus van klager om te bespreken hoe het bezoek kan worden vervolgd en de veiligheid kan worden gewaarborgd. Het lukt echter niet om met haar in contact te komen en een afspraak te maken. Klager geeft zelf aan dat een gesprek hierover voor hem niet zinvol is, omdat alles er al over gezegd is.

Beoordeling

De klachtencommissie dient te toetsen of de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. De klachtencommissie moet derhalve toetsen hoe het proces van de totstandkoming van deze beslissing is verlopen, of voldoende is onderbouwd dat deze beslissing tot verplichte zorg noodzakelijk is, of voldoende is gekeken naar eventuele andere mogelijkheden en welk doel met de beslissing wordt beoogd.

De klachtencommissie constateert dat klager op 15 april 2022 positief is bevonden op het gebruik, van cocaïne. Zijn zus, die zelf verslaafd is en hem in het verleden ook wel drugs heeft verstrekt, is op 12 april 2022 op bezoek geweest. Klager wil geen openheid geven over de herkomst van de drugs. Het vermoeden dat de drugs door de zus is meegenomen is niet onbegrijpelijk. Dit vermoeden wil de kliniek wel toetsen. De mogelijkheid tot het begeleiden van het bezoek is opgenomen in het zorgplan, maar klager verzet zich hiertegen. Daarom is er een beslissing tot verplichte zorg genomen om het bezoek van klagers zus te begeleiden. Het gebruik en de aanwezigheid van drugs in de kliniek leidt namelijk tot (dreigend) ernstig nadeel. Dit ernstig nadeel bestaat uit de veiligheid van klager en de algemene veiligheid van andere personen in de kliniek. Er is tevens gekozen voor de minst ingrijpende maatregel, namelijk de begeleiding van het bezoek en dan ook nog zo beperkt mogelijk door iemand in de hoek van de kamer achter een computer erbij te laten zitten. Deze maatregel duurt nog steeds voort omdat het nog niet is gelukt om in gesprek te gaan met de zus van klager. De netwerkbegeleider en het hoofd behandeling willen graag in gesprek met als doel om over het bezoek te praten en hoe de veiligheid gewaarborgd kan worden. Klager geeft aan niet open te staan voor een gesprek hierover en het contact tussen de kliniek met de zus van klager lukt steeds niet. De kliniek wil de situatie bespreken en oplossen maar er is hierbij geen sprake van een strafrechtelijk onderzoek richting de zus van de klager.

Gelet op het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat voldaan is aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. De klachtencommissie is van oordeel dat de beslissing niet in strijd met de wet, dan wel de redelijkheid en billijkheid is, en zal de klacht dan ook ongegrond verklaren.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gedaan door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 21 september 2022.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kan betrokkene, de vertegenwoordigen, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvvgz.

Datum verzending afschrift:

Voor kopie conform: